

DOCUMENT INFORMATIV PRIVIND PROIECTUL (PID)
STADIUL CONCEPTUAL

Raport nr. AB721

Denumire proiect	Economia bazată pe cunoaștere
Regiune	EUROPA ȘI ASIA CENTRALA
Sector	Finanțe generale (100%)
Cod identificare proiect	PO88165
Imprumutat(i)	GUVERNUL ROMÂNIEI/MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Agenzie de implementare	Ministerul Finanțelor Publice
Categorie de mediu	☐ A ☐ B ☒ C ☐ FI ☐ (de stabilit)
Clasificare măsuri de siguranță	☐ S ₁ ☒ S ₂ ☐ S ₃ ☐ S _F ☐ (de stabilit)
Data pregătirii PID	25 februarie 2004
Data preconizată a autorizării evaluării	10 martie 2004
Data preconizată a aprobării Băncii	29 iunie 2004

1. Principale aspecte privind dezvoltarea și rațiunile implicării Băncii

Strategia de asistență a țării identifică aderarea României la UE drept o principală prioritate. Guvernul României a lansat un ambițios program de dezvoltare a unei societăți bazată pe informație și satisfacere a cerințelor unei Europe informatizate - e-Europe+. Programul își propune să faciliteze mersul României spre o economie bazată pe cunoaștere și să contribuie la reducerea distanței care o separă de țările UE din punct de vedere al informatizării.

Donatorii au un rol activ în această inițiativă. USAID sprijină sectorul ICT din telecomunicații, reforma politicii juridice și de reglementare, și prin capital mixt pentru deschiderea unor cafenele cu servicii Internet. Două proiecte pilot finanțate de USAID aflate în derulare se concentrează pe asigurarea accesului la ICT în mediul rural și sprijinirea firmelor din regiunea Văii Jiului. ONU își aduce contribuția prin conectare la nivel global și pregătirea cadrului de politici/reglementare în sectorul telecomunicațiilor. Asistența BERD se îndreaptă spre investiții în sectorul telecomunicațiilor.

În pofida acestor eforturi care se desfășoară în prezent, Guvernul se confruntă cu semnificative provocări în atingerea obiectivelor integrării în UE până în 2007. Discrepanța de informatizare a României este și cea mai mare dintre toate țările candidate și reprezintă în continuare o preocupare importantă. Legea accesului universal care acordă drepturi de acces în condiții suportabile întregii populații a fost adoptată, dar planul pentru punerea ei în aplicare este încă în curs de elaborare. Reforma informatizării în România a dus la crearea a mai bine de 30 servicii electronice ale administrației publice, dar există mari variații în utilizarea acestor servicii. În școli, ICT este preponderent prezentă în comunitățile mai bogate. Cercetarea științifică a beneficiat de pe urma reformei învățământului superior, dar mai trebuie ca și sistemul inovațiilor în general, care leagă instituțiile de învățământ superior și cercetare de sectorul întreprinderilor, să se schimbe. Guvernul a trecut la îmbunătățirea dotării cu ICT în

învățământul superior și liceal, dar nevoile învățământului elementar și gimnazial încă nu sunt satisfăcute.

Proiectul răspunde următoarelor cereri primite de Bancă din partea Guvernului României:

- Creșterea gradului de utilizare a serviciilor electronice existente
- Extinderea cunoștințelor informatice în rândul populației prin acces la ICT
- Învățare asistată de calculator în școlile elementare și gimnazii
- Sprijinirea sectorului privat pentru încurajarea dezvoltării afacerilor și inovațiilor
- Înființarea de telecentre.

2. Obiectiv(e) propus(e)

Obiectivul general al proiectului propus este de a ajuta România să-și accelereze progresele în construirea unei societăți și economii bazate pe cunoaștere. Rezultatele preconizate ale proiectului vor fi direct legate de obiectivele e-Europa+. Acestea sunt: (i) lărgirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor (Information and Communications Technology - ICT); (ii) ridicarea nivelului de informatizare; și (iii) utilizarea Internetului și a serviciilor electronice. Impactul său se va traduce în competitivitate sporită, forță de muncă cu deprinderi de tehnică informatică și infrastructură ICT modernă.

3. Descriere preliminară

Componenta 1: Lărgirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor (20-30 milioane dolari SUA).

A. Accesul firmelor și comunităților dezavantajate la ICT prin telecentre

În comunitățile dezavantajate se vor înființa telecentre accesibile publicului. Proiectul va apela la modelele de succes din întreaga Europă și metode de bună practică pentru a ajunge la comunitățile dezavantajate, inclusiv prin atragerea investițiilor private. Mărimea, locul și tipul telecentrelor vor fi diferite, în funcție de cererea comunității. Telecentrele vor avea rolul unor „centre de cunoaștere”, furnizând informații și servicii de care pot beneficia toți cetățenii. Pentru micile întreprinderi, ele vor servi drept poartă de intrare pentru inovație și acces la cunoaștere și piață. Telecentrele se vor înființa de preferință în localuri publice sau comunale existente, inclusiv școli rurale.

B. Accesul elevilor la ICT prin școli elementare și gimnazii

Proiectul va înființa centre informatizate în școli și va dota școlile elementare și gimnaziile cu calculatoare și alt echipament ICT. Proiectul va ajuta școlile în obținerea unui acces convenabil pentru profesori și elevi la Internet și multimedia. Pentru participare la proiect vor fi selecționate o mare varietate de școli (rurale/urbane, din zone bogate/sărace, etc.) ca bază de plecare pentru o extindere viabilă și corespunzătoare posibilităților fiscale a centrelor informatizate în școlile din întreaga țară. Proiectul va asigura achiziționarea de echipament și bunuri; mici lucrări de reabilitare și consolidare a clădirilor școlare existente pentru a putea adăposti

centrele informatizate; și servicii de consultanță care să faciliteze elaborarea de către comunități a propunerilor.

Componenta 2: Ridicarea nivelului de informatizare (8-10 milioane dolari SUA)

A. Cunoștințe și deprinderi informatice pentru elevi și profesori prin conținutul IT în școli

Această subcomponentă va urmări îmbunătățirea rezultatelor procesului educativ prin integrarea ICT în activitățile de clasă. În mod special, va ajuta elevii să dobândească deprinderi ICT și multimedia și să-și ridice nivelul general al acestor deprinderi și cunoștințe până la absolvire, punând în acest fel bazele unei economii naționale mai competitive. Se va pune accent pe adaptarea curriculumului profesorilor și crearea de stimulente pentru ca aceștia să utilizeze și aplice noile tehnologii în scopul elaborării de metode inovatoare de predare în școlile elementare și gimnazii. Activitățile specifice vor cuprinde:

- ***Furnizarea de materiale de studiu.*** Proiectul va oferi stimulente financiare pentru achiziționarea de servicii private pentru elaborarea și pregătirea materialelor de studiu. S-ar putea înființa un comitet care să identifice materialele de bună calitate cu relevanță pentru curriculum, precum și pe cele care lipsesc. Școlile își vor alege materialele care răspund cel mai bine nevoilor lor.
- ***Instruirea personalului centrelor informatizate, profesorilor și directorilor.*** Personalul centrelor informatizate va trebui instruit pentru a ști cum să administreze aceste centre și să creeze cererea pentru serviciile acestora; care sunt sursele de informare pentru a ajuta în găsirea răspunsurilor la solicitări; cum că-și ajute clienții pentru a putea ei înșiși căuta și utiliza informațiile (inclusiv dobândirea de deprinderi și cunoștințe informatice); să monitorizeze numărul utilizatorilor și cererile acestora; și să facă planificarea financiară. Pregătirea profesorilor va consta din cunoștințe și deprinderi informatice de bază și integrarea ICT în activitatea de predare la clasă. Directorilor de școli li se va arăta cum să planifice accesul la calculatoare al profesorilor și elevilor, cum să facă plata cheltuielilor de funcționare, cum să elaboreze acorduri de utilizare comunitară, etc. Vor fi elaborate și manuale de instruire/ghiduri pentru profesori.
- ***Inființarea de rețele de sprijin pentru profesori, școli, directori și personal al centrelor informatizate.*** Rețelele de sprijin vor oferi consultanță și sprijin personalului centrelor informatizate, fie de natură tehnică atunci când apar probleme în funcționarea echipamentului, fie de fond pentru a putea răspunde solicitărilor clienților. În procesul de punere în practică a noilor deprinderi și cunoștințe, școlile se vor confrunta cu întrebări de ordin tehnic, dar și pedagogic (unde pot găsi informațiile, care sunt resursele tehnologice la care pot apela în legătură cu un anumit subiect, etc.). Rețelele de sprijin vor fi finanțate din surse publice, ceea ce face necesară existența unor ghiduri clare pentru furnizori care ar fi de preferat să fie firme private selecționate prin competiție.

B. Cunoștințe și deprinderi informatice pentru comunități și firme

Proiectul va dezvolta cunoștințele și deprinderile informatice ale comunităților și firmelor prin acces sporit la ICT și serviciile electronice. Principala modalitate de

furnizare a acestor servicii va fi prin înființarea de telecentre în cadrul Componentei 1A. Inițial, proiectul își va concentra atenția în primul rând asupra zonelor dezavantajate, inclusiv mediul rural unde provocările sunt semnificativ diferite; ulterior, el va urmări extinderea accesului la aceste servicii în întreaga țară. Se va dezvolta modelul utilizat în prezent în România care a fost elaborat de USAID și urmărește mărirea șanselor de a se susține din punct de vedere financiar. Experiența proiectului USAID, care corespunde cu experiența internațională, indică necesitatea stimulării cererii pentru servicii, precum și faptul că serviciile solicitate sunt foarte variate (de ex. familii care transmit mesaje prin poștă electronică rudelor din străinătate, producători de articole de artizanat care caută cumpărători, tineri care se familiarizează cu calculatorul, etc.).

Componenta 3. Crearea și promovarea serviciilor electronice ale administrației publice (2 milioane dolari SUA)

Principalul obiectiv al acestei componente este o mai mare integrare a ICT în interacțiunea zilnică societate-administrație publică și creșterea transparenței prin introducerea sistemelor automatizate de servicii electronice. Guvernul a inițiat un număr impresionant de proiecte pilot și programe ICT cu caracter inovator care, însă, rămân o resursă în mare parte nefolosită datorită caracterului limitat al accesului și cunoștințelor utilizatorilor.

Proiectul va cuprinde servicii electronice administrație publică-firme a căror gamă ar putea fi foarte largă ca, de exemplu, simplificarea procedurilor de administrare a firmelor, promovarea serviciilor de sprijinire a dezvoltării firmelor. Pentru a asigura valoare și viabilitate pe termen lung serviciilor electronice, este esențial ca ele să fie toate orientate spre cererea clienților și firmelor. Mai mult, proiectul va antrena antreprenorii în identificarea zonelor care să constituie ținta serviciilor de dezvoltare a unei afaceri prin ICT ca, de exemplu, e-comerț, e-marketing, sprijin pentru lansare, acces la finanțare, etc.

Guvernul a lansat o serie de inițiative pentru facilitarea accesului comunităților la serviciile ICT (de ex. votul electronic, înregistrarea permiselor de conducere, accesul la Internet, etc.). Prin această componentă se vor furniza Guvernului resursele și cunoștințele tehnice necesare aplicării întregului program de activități realizate la scară pilot, atacându-se totodată și problema accesibilității în comunitățile rurale și cu venituri mici.

Va fi nevoie de o campanie de informare publică pentru promovarea numeroaselor servicii administrație publică-comunitate. Mulți membri ai comunităților nu cunosc bine toate resursele existente care le-ar putea facilita dezvoltarea afacerii și mări cunoștințele și accesul la informație.

Componenta 4: Promovarea comerțului electronic și sprijinirii inovațiilor IMM-urilor (5-8 milioane dolari SUA).

Această componentă va avea trei obiective integrate: (i) dezvoltarea unor activități de sprijinire a inovațiilor lansate la inițiativa administrației publice sau donatorilor care s-au dovedit a avea succes, în special pentru a identifica IMM-urile cu potențial de inovare și a le furniza sprijin tehnic și financiar la nivel regional; (ii) inițierea de metode pilot de descentralizare a serviciilor de sprijinire a inovațiilor furnizate IMM-urilor, prin implicarea unor actori publici și privați (de ex. camere de comerț și/sau industrie, universități, ONG-uri, municipalități, etc.); și (iii) căutarea unor modalități de creștere a colaborării între instituțiile de cercetare și întreprinderi prin lanțuri ale inovației.

Această componentă va sprijini prestarea de către persoane private a serviciilor care fac posibilă colaborarea cu clienții în zona serviciilor de bază precum: studii de fezabilitate, conceperea structurii unei afaceri, cercetarea pieței și planurile de marketing, finanțare, planificare strategică, comercializarea inovațiilor, probleme de management, etc.

Componenta va da sectorului privat din România (inclusiv firmelor înființate de universități și institute de cercetare) posibilitatea de a acumula experiență în acest domeniu și a-și oferi în condiții competitive propriile servicii de sprijinire a afacerilor sau firmelor. Piața pentru aceste servicii va crește, probabil, pe măsură ce tot mai multe firme vor apela în activitățile lor zilnice la serviciile ITC, care vor putea, deci, forma o activitate viabilă mare consumatoare de cunoaștere.

Proiectul va urmări ca, prin sprijin financiar, să stimuleze cererea de servicii de sprijin pentru dezvoltarea afacerilor la un preț rezonabil la început, în special acolo unde IMM-urile nu înțeleg valoarea acestor servicii sau nu pot localiza servicii corespunzătoare.

În plus, proiectul va finanța un audit al inovațiilor care să evalueze Sistemul național de inovații pentru a fi sprijinit în cadrul operațiunilor întreprinse în continuare.

4. Politici de siguranță care ar putea fi aplicabile
De stabilit

5. Finanțare provizorie

Sursa	(milioane dolari SUA)
IMPRUMUTAT	0
BIRD	50
Total	50

6. Persoană de contact

Gregory Jedrzejczak
Lead Specialist
Tel: (202) 458-0837
Fax: (202) 522-3687
Email: Gjedrzejczak@worldbank.org